

Laan

Ondernemersgeslacht, met grote economische en maatschappelijke invloed in Wormerveer in de 18e, vooral de 19e, en het begin van de 20e eeuw. De familie Laan behoort niet tot de oudste Zaanse families, die vanaf de 17e eeuw deelnamen aan het industriële leven. Het is een oorspronkelijk agrarisch geslacht, dat nog altijd in Waterland en West-Friesland is vertegenwoordigd.

Remmert Laan woonde in Middellie. Zijn zoon **Dirk Remmertsz Laan** (1683-1727) kwam naar Wormerveer, waar hij in 1726 een boerderij kocht aan het Warmoespad. Van zijn vier zonen was

- **Pieter Dirksz Roos** schoenmaker,
- **Jacob Dirksz Laan** boer op vaders boerderij,
- **Jan Dirksz Hartog**, de jongste, vernoemd naar zijn grootmoeder, handelaar in peulvruchten.
- Remmert Dirksz Laan's beroep is niet zeker. Remmert had twee zonen:
 - **Adriaan Remmertsz Laan**, die weer boer werd,
 - **Dirk Remmertsz Laan** (1744-1791).

Laatstgenoemde Dirk kan beschouwd worden als de stichter van de familiebedrijven. Hij kwam als jongen in de leer bij zijn oom Jan Hartog en werkte na diens overlijden voor zijn weduwe in de handel in fijne zaden. Toen ook zij overleed, associeerde Dirk zich in 1765 met Adriaan Wessanen, kaaskoper, getrouwd met de zuster van de weduwe Jan Hartog.

Zij deden zaken onder de firma [Wessanen en Laan](#), later bekend als Royal Wessanen. In 1789 nam Dirk het aandeel van de veel oudere Adriaan Wessanen over. Dirk had geen kinderen en nam zijn jonge neef **Remmert Adriaansz Laan** (1775-1831) in zijn bedrijf op. Hij heeft de handelsonderneming sedert 1791 door de moeilijke Franse bezettingsjaren geloodst. Bij zijn dood werden de zaken overgenomen door zijn twee zonen,

- **Jan Laan** 1803-1868
- **Adriaan Laan** 1810-1851, gehuwd met Elisabeth Avis, 1817-1885, die eerder getrouwd was geweest met Gerrit Bloemendaal.

Zij brachten het bedrijf tot grote bloei, begonnen een kaashandel en in 1839 de olieslagerij met de molen [Het Fortuin](#) aan de Wormerringdijk, al spoedig gevolgd door meer olie- en ook pelmolens. De handel in fijne zaden werd afgestoten naar de firma [G.J. van Gelder](#).

Adriaan overleed betrekkelijk jong en Jan zette de zaken voort, al spoedig gesteund door zijn zonen en schoonzoon. In 1857 werd besloten op de plek van De Witte Bijl de stoomoliefabriek De Tijd op te zetten. In 1861 werd de meelfabriek De Vlijt daar vlak naast opgericht, als een voortzetting van de grossierderij in meel van schoonvader Jan Avis te Krommenie.

In 1868 werd een vennootschap aangegaan door de vijf broers

- **Remmert Laan** (1832-1885),
- **Jan Jacob Laan** (1834-1882),
- **Adriaan Laan** (1838-1899),
- **Cornelis Laan** (1840-1912),
- **Dirk Laan** (1843-1905).

Onder hun leiding breidden de zaken zich steeds verder uit. In 1872 werd de stoomrijstpellerij De Unie opgericht, geleid door Albert Vis Albertsz (1831-1866) gehuwd met Maria Laan, (1836-1903). Zijn vader Albert Vis had als peller in 1827 zaken van de familie [Vas](#) overgenomen en werkte al

regelmatig voor zijn vriend Jan Laan. Niet alle zonen werden in de firma Wessanen en Laan opgenomen.

De zonen van **Adriaan Laan** en Elisabeth Avis:

- **Remmert Laan** (1846-1911) en
- **Jan Adriaan Laan** (1848-1918) stichtten samen met
- **Frederik Bloemendaal**, zoon uit het eerste huwelijk van Elisabeth Avis, in 1872 de firma [Bloemendaal en Laan](#). Zij bouwden de rijstpellerij Hollandia aan de Veerdijk en bedreven de olieslagerij met oliefabriek De Toekomst.

Zij werden opgevolgd door **Jan Adriaan's** zonen:

- **Jan Adriaan Laan jr.** (1881-1941),
- **Adriaan Remmert Laan** (1884-1954) en
- Frederik Bloemendaal's zoon Gerard Willem Bloemendaal.

Ook bij de vijfde generatie kwamen niet alle zonen bij Wessanen en Laan terecht. De zonen van **Jan Jacob Laan**:

- [Albert Laan](#) (1867-1933) en
- **Jacob Adriaan Laan** (geb. 1869) stichtten in 1893 de firma gebroeders Laan met de [gortpellerij](#) en havermoutfabriek Mercurius, nu Koninklijke [Lassie](#).
- [Cornelis Jan Laan](#) (1861-1916), gehuwd met Elisabeth Ruyter, (geb. 1866) trad tot het bedrijf van zijn schoonvader toe en werd firmant van [W.J. Boon en Comp.](#)
- [Jan Cornelis Laan](#) (geb. 1865, gehuwd met Trijntje Crok, geb. 1869) associeerde zich met zijn schoonvader Dirk Crok en vormde met hem de firma Crok & Laan in 1891 (zie: [Croklaan](#)). Zij waren olieslagers met oliefabriek De Engel te Wormerveer. Dochter van Jan Cornelis en Trijntje Anna Agatha huwde Johan Hendrik Wijsman, die jaren directeur was van Crok en Laan.

In de crisisjaren kwam het bedrijf in moeilijkheden en werd het op voorspraak van de zwager van Wijsman, Pieter Hendrik Kaars Sijpesteijn, gehuwd met Helena Caroline Wijsman, overgenomen door het familiebedrijf [Kaars Sijpesteijn](#) en vormde toen samen met de oliefabriek en weverij P.H. Kaars Sijpesteijn de NV Verenigde Textiel & Oliefabrieken.

De overige zonen vormden de vijfde generatie Laan bij Wessanen & Laan, te weten:

- zoon van Remmert: Cornelis Hendrik Laan (1874-1962),
- zoon van Albert Vis en Maria Laan: Jan Vis Albertsz (geb 1863),
- zonen van Adriaan Laan:
 - Johan Adriaan Laan (1864-1933),
 - Adriaan Laan (1870-1899), en
 - Willem Andries Laan (1873-1934),
- zonen van Cornelis Laan:
 - Johan Pieter Laan (1878-1941) en
 - Dirk Laan (1879-1968),
- zoon van Jan Vis:
 - Albert Vis (geb. 1891).

Tenslotte trad bij Wessanen en Laan nog een generatie aan met de:

- zonen van Cornelis Hendrik Laan:
 - Raymond Eugene Laan (1906-1994) en

- Cyriel Raoul Cornelis Laan (geb. 1910),
- zoon van Dirk Laan:
 - Cornelis Laan (1912-1979) en
- zoon van Albert Vis:
 - Jan Vis (geb. 1919).

met dank aan Ir. E.B. van Gelder

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=laan>

Last update: **2020/09/07 12:07**